

Diarienummer: S2025/00219

Remissyttrande från: Sveriges Kvinnoorganisationer

Datum och ort: 2025-05-27, Stockholm

Remissvar av utredningen SOU 2025:10

En förändrad abortlag

Sveriges Kvinnoorganisationer är en partipolitiskt obunden paraplyorganisation för kvinnorörelsen i Sverige. Nedan följer vårt yttrande över SOU 2025:10 – en förändrad abortlag. Yttrandet har beretts av Susannah Sjöberg, Generalsekreterare Sveriges Kvinnoorganisationer.

Sveriges Kvinnoorganisationers samlade bedömning

Sveriges Kvinnoorganisationer avstyrker utredningens förslag om att ersätta ordet kvinna med begreppet “den som är gravid”. Abortlagen är en könsbaserad rättighet och FN:s kvinnokonvention garanterar kvinnors mänskliga rättigheter och föreskriver att kvinnors roll i reproduktionen, det faktum att det är just kvinnor som blir gravida och föder barn, inte får utgöra grund för diskriminering.

Sveriges Kvinnoorganisationer saknar därtill en tillräcklig analys av konsekvenserna för olika grupper av kvinnor vad gäller förslaget om att *kravet på att en abort ska utföras på en sjukvårdsinrättning föreslås utgår* - till exempel vad gäller våldsutsatta kvinnor.

6.1 En förändrad abortlag

Utredningens förslag: Ett antal förändringar i abortlagen ska genomföras. Den förändrade abortlagen ska innehålla tydligare bestämmelser om rätten för den som är gravid att göra abort samt om hälso- och sjukvårdens skyldighet att tillhandahålla detta. Den förändrade abortlagen ska innehålla ett modernare språkbruk och vara anpassad till både nuvarande abortvård och framtida förändringar.

Utredningen beskriver att de vill modernisera abortlagen, bland annat ska den nu innehålla ett modernare språk och ordet kvinna ska bytas ut mot "den som är gravid".

Sveriges Kvinnoorganisationer avstyrker utredningens förslag om att radera ordet kvinna ur lagstiftningen. Abort är en könsbaserad rättighet och kvinnokonventionen, som Sverige har ratificerat, garanterar kvinnors mänskliga rättigheter.

Kvinnokonventionen är en av FN:s nio kärnkonventioner och i dess inledning tydliggörs att kvinnors roll i reproduktionen inte ska utgöra grund för diskriminering. Aborträtten handlar just om kvinnors roll i reproduktionen och är en könsbaserad rättighet. Att göra den könsblind innebär att den strukturella förståelsen för att det är just kvinnor som blir gravida, som kan genomgå abort eller graviditet och föda barn försvinner. Det är en omskrivning av verkligheten som Sveriges Kvinnoorganisationer inte kan gå med på. Runt om i världen dör kvinnor till följd av farliga och osäkra aborter just för att de är kvinnor. Aborträtten handlar om kvinnors reproduktiva hälsa och rättigheter utifrån gruppnivå - inte individnivå.

Att använda begreppet "den som är gravid" går även emot jämställdhetsintegrering som strategi, som är den strategi alla regeringar oavsett färg varit överens om för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen som handlar om kvinnor och män. Att utredningen föreslår radera ordet kvinna ur lagstiftningen är ett allvarligt avsteg mot detta.

9.1 Abort utanför vårdinrättning

Utredningens förslag: Abort ska kunna genomföras i hemmet. I lagen ska därför kravet på att en abort ska utföras på en sjukvårdsinrättning utgå.

Ett av de mest centrala förslagen är att medicinska aborter ska kunna genomföras helt i hemmet. Utifrån befintlig lagstiftning krävs att den första dosen läkemedel tas på en sjukvårdsinrättning, vilket utredningen menar kan skapa onödiga hinder för abortsökande som bor långt från en abortverksamhet eller som föredrar att hantera processen i hemmet. Hemaborter skulle möjliggöra att båda läkemedlen tas utanför en vårdinrättning. Utredningen skriver vidare att den föreslagna förändringen kan innebära en minskning av fysiska besök vid verksamheter som tillhandahåller abort.

Sveriges Kvinnoorganisationer anser att detta förslag saknar en tillräcklig konsekvensbeskrivning av hur detta kan komma att påverka särskilt sårbara grupper av kvinnor, till exempel kvinnor som är utsatta för olika former av mäns våld som exempelvis kan vara utsatta för tvång i samband med abort. Utredningen skriver själva att färre fysiska besök kan minska möjligheten att upptäcka våldsutsatta kvinnor och att det därför är av stor vikt att vården har tydliga rutiner och strategier för hur det ska upptäckas och hanteras. I verkligheten saknas sådana rutiner och strategier ofta inom en redan ansträngd hälso- och sjukvård. Innan en sådan genomgripande förändring genomförs behöver en djupare konsekvensanalys göras

kring riskerna för olika grupper av kvinnor, detta för att säkerställa att reformen sker på ett tillräckligt patientsäkert sätt.